

Дисципліна за вибором студента
СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Конфліктологія в галузі освіти»
(ОС бакалавра, 1 р. 10 м., денна форма навчання)

I. Основна мета засвоєння курсу – набуття студентами теоретичних знань з питань вирішення та попередження конфліктів, оволодіння практичними навичками врегулювання конфліктів різних рівнів та подолання їх деструктивних наслідків.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності / освітньої програми

Освітній компонент «Конфліктологія в галузі освіти» є складовою варіативної частини циклу дисциплін за вибором студентів. Вивчення цього компоненту дозволяє набутти додаткових фахових компетентностей у процесі професійної підготовки фахівців дошкільної освіти.

III. Завдання освітнього компоненту: допомогти майбутнім педагогам усвідомити місце і роль конфліктології в галузі освіти; ознайомити студентів з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними та прикладними дослідженнями вітчизняних і зарубіжних конфліктологів; продемонструвати методи конфліктології та можливість їх використання в управлінні ЗДО; підвищити рівень управлінської компетентності майбутніх керівників ЗДО шляхом здобування спеціальної підготовки в галузі управління конфліктами; навчити застосовувати ефективні структурні методи та стилі вирішення конфліктів відповідно до конкретної ситуації.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

Основні знання про:

- специфіку конфліктології як науки, етапи її становлення та розвитку;
- природу і психолого-педагогічні закономірностей виховання в дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки; володіння відповідними поняттями для їх позначення
- природу і психолого-педагогічні закономірності виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення до осіб з особливими потребами та поваги до них, про ознаки та шляхи попередження та протидії булінгу, правильність їх застосування.
- теоретичні позиції, наукові підходи і принципи освітнього процесу, про непередбачувані умов праці, конфлікти між працівниками, відповідальність за прийняття рішень.
- особливості комунікативної взаємодії, її спрямованість на перебудову відносин «людина – людина», «людина – ситуація».

Основні вміння:

- вміти використовувати прийоми попередження та подолання конфліктів в дитячому та педагогічному колективах, протидії булінгу;
- проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для забезпечення безконфліктної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу;
- здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками щодо пропаганди безконфліктної поведінки;
- володіти методиками навчання, педагогічного супроводу і підтримки в дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки; здатність виявляти й оцінювати їх ефективність.
- розробляти індивідуальні програми соціалізації дітей раннього і дошкільного віку.

V. Короткий зміст освітнього компоненту:

Тема 1. Історія становлення конфліктології.

Передумови конфліктологічних ідей. Сучасні теорії конфлікту. Становлення конфліктології як науки в Україні та її розвиток на сучасному етапі.

Тема 2. Характеристика конфлікту як соціального феномена

Поняття про конфлікт. Причини та функції конфлікту. Структурні елементи конфлікту. Динаміка конфлікту.

Тема 3. Види конфліктів та особливості їх прояву в педагогічному колективі ЗДО.

Класифікація конфліктів: за способом розв'язання; за сферою прояву; за спрямованістю впливу; за ступенем виразності; за кількістю учасників; когнітивні конфлікти.

Тема 4. Теорії поведінки особистості в конфлікті

Моделі поведінки особистості в конфлікті та їх характеристика. Стили конфліктної поведінки особистості в конфлікті. Типи конфліктних особистостей.

Тема 5. Характеристика конфліктів між дітьми дошкільного віку.

Особливості спілкування дитини дошкільного віку з ровесниками. Причини дитячих конфліктів. Засоби розв'язання конфліктів в дитячому колективі. Профілактика конфліктів між дошкільниками.

Тема 6. Технології управління конфліктами у галузі освіти.

Сутність та особливості протікання конфліктів у педагогічному колективі. Методи управління конфліктами. Тренінгова робота в ЗДО щодо профілактики конфліктної взаємодії між працівниками. Особливості прояву видів конфлікту в педагогічному колективі ЗДО.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу.

Кафедра педагогіки та психології дошкільної освіти факультету педагогіки та психології: доцент В.М. Гальченко.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу.

На вивчення освітнього компонента відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 12 год., семінарських – 12 год., самостійної роботи студентів – 66 год.

Дисципліна викладається у VIII семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення освітнього компоненту:

1. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління. – К., 2005. – 456 с.
2. Конфліктологія: Підручн. Для студентів вищих навч. закладів / За ред. М.М. Герасіної, М.І. Попова. – Харків : Право, 2002. – 256 с.
3. Пірен Марія. Конфлікти і управлінські ролі: соціо-психологічний аналіз. – К., 2000. – 200 с.

IX. Система оцінювання: модульний контроль, залік.

Поточний контроль: усні відповіді на семінарах, виконання творчих завдань; експрес-опитування, тестовий контроль (письмовий), модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль: залік у IV семестрі.